

Bijlage D.1 Transitieplan procedure en richtlijnen

(Bijlage D.1 behorende bij Handboek Transitiemanagement SWM)

Datum	9 januari 2017
Status	Concept

VERSIEBEHEER (TEMPLATE)

Versie	Status	Datum	Opsteller	Omschrijving
0.1	concept	20-12-2016	D.Hage	Initieel template
0.2	concept	09-01-2017	H. Koninkx	Aangepast D.Hage, G.Neve, H.Koninkx
1.0	definitief	08-01-2018	D. Hage	

LANDELIJK VAKBERAAD TRANSITIEMANAGEMENT SWM

Organisatie	Naam	Telefoon	Functie

Colofon

Uitgegeven door	Landelijk Vakberaad transitie management SWM
Informatie	
Telefoon	
Fax	
Uitgevoerd door	
Opmaak	
Datum	9 januari 2017
Status	Concept
Versienummer	0.2

Inhoud

1	Inleiding—6
1.1	Achtergrond—6
1.2	Transitieplannen—6
1.3	Doel van dit document—7
1.4	Leeswijzer—7
2	Aanvraag—8
2.1	Betrokken partijen—8
2.2	Concept transitieplan—8
2.3	Definitief transitieplan—8
2.4	Goedgekeurd transitieplan—8
3	Richtlijnen—10
3.1	Voorblad—10
3.2	Inleiding—10
3.3	Systemen en installaties—10
3.4	Impact—10
3.4.1	Verkeersgeleiding—11
3.4.2	Operationeel verkeer—11
3.4.3	Object- en technisch beheer—11
3.5	Uitvoering—12
3.5.1	Nul (0) meting—12
3.5.2	Ombouw c.q. installatie—12
3.5.3	Een (1) meting—13
3.5.4	Ingebruikname—14
3.5.5	Fallback—14
3.6	Communicatie—14

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Transitiemanagement verzorgt de coördinatie van transitieprocessen die impact hebben op de techniek, processen en/of de organisatie binnen Verkeersposten en of bediencentrales en andere objecten van VWM-SWM.

Transitiemanagement is de intermediair tussen het project en VWM-SWM op de verkeersposten, bediencentrales en andere objecten en gaat niet over inhoudelijke coördinatie van het project of coördinatie tussen projecten onderling.

Om de kwaliteit van het transitieproces te borgen, zorgt Transitiemanagement er onder andere voor dat projectgegevens, projectstatus, projectplanning en toegewezen personele capaciteit worden vastgelegd en bewaakt. Voor deze taak beschikt de Transitiemanagement over een transitieagenda en diverse formulieren, waaronder het Transitie Intake Document.

Op hoofdlijnen worden de volgende transitieprocessen onderkend:

- **vast onderhoud:** herstel van storingen en problemen door vervanging van hardware en of software van systemen alsmede van objectspecifieke onderdelen;
- **variabel onderhoud:** uitbreiding en of vervanging van bestaande systemen in het kader van renovatie en groot onderhoud projecten (bijv. bediensystemen, AIS, IVS90, walradar, marifonie, camera's en de onder de eerste bullit genoemde onderdelen, zoals sluisdeuren, windmeters, slagbomen);
- **aanlegprojecten:** bijvoorbeeld sluisen en bruggen;
- **aanpassing van bestaand systeem op basis van gewijzigde specificatie** (bijv. nieuwe versie van .....A);
- **ontwikkeling en/of implementatie van nieuwe systemen**

1.2 Transitieplannen

Een transitie is een hoeveelheid uit te voeren werkzaamheden die in één keer of in een korte tijdsperiode (bijvoorbeeld een weekend) worden uitgevoerd. Een project kan hierdoor uit meerdere transitieprocessen bestaan.

Doorgaans heeft een transitie betrekking op één (deel)systeem of installatie in een object of langs de vaarweg.

Soms komt het voor dat binnen een project de ombouw van meerdere (deel)systemen en of installaties worden geclusterd in een korte periode, meestal een nacht of een weekeinde. Voor elke ombouw van (cluster van) (deel)systemen en of installaties dient een transitieplan te worden opgesteld. **De transitieplannen moeten worden goedgekeurd door de transitie manager voordat kan worden begonnen met de uitvoering.**

Een transitieplan dient volledig inzicht te geven in de impact van de ombouw werkzaamheden op onder andere de functionele werking van systemen en installaties, eventueel (extra) inzet van medewerkers van (coördinerend) wegverkeersleiders en of operationeel verkeerskundigen en de doorstroming en veiligheid van verkeer.

Door de aannemer wordt per (deel)systeem of installatie een ombouw c.q. installatieplan opgesteld waarin de werkzaamheden voor de technische aanpassingen aan de systemen en of installaties in detail worden beschreven. Indien

van toepassing dient het ombouwplan te zijn voorzien van een backup en bijbehorende fallback procedure. Tevens dient per (deel)systeem of installatie een testplan te worden opgesteld waarin de correcte werking voor en na de ombouw wordt aangetoond. **De ombouwplannen voor de (deel)systemen en installaties in objecten en langs de vaarweg moeten worden goedgekeurd door respectievelijk de object beheerder en technisch beheerder van de systemen.**

Na afloop van werkzaamheden die impact hebben op de functionele werking van systemen en of installaties dient de correcte werking van de systemen en installaties te worden aangetoond in aanwezigheid van een medewerker van de afdeling operationeel verkeersmanagement aan de hand van de eerder genoemde testplannen.

1.3 Doel van dit document

Het doel van dit document is het beschrijven van de eisen en richtlijnen waaraan een transitieplan moet voldoen.

1.4 Leeswijzer

De indeling van dit document is als volgt.

HOOFDSTUK 1 Overzicht inhoud en achtergrond van dit document

HOOFDSTUK 2 Procedure voor indienen en goedkeuren transitieplannen

HOOFDSTUK 3 Richtlijnen voor het invullen van het template voor transitieplannen

2 Aanvraag

Partijen die werkzaamheden uitvoeren die impact hebben op de werking van systemen en of doorstroming en veiligheid van het verkeer moeten transitieplannen opstellen. Dit geldt niet alleen voor de (onder)aannemers van projecten maar ook voor (aannemers van) CIV, ketenbeheerder, vaarwegbeheerder of objectbeheerder. De partij die de werkzaamheden uitvoert en de plannen opstelt, wordt verder aangeduid als opdrachtnemer. Hieronder een beschrijving van de betrokken partijen en de termijnen voor de behandeling van de plannen.

2.1 Betrokken partijen

De opdrachtnemer stelt voor de technische uitvoering van de werkzaamheden aan de systemen en of installaties één of meerdere ombouwplannen op met bijbehorende testplannen waarmee de correcte werking van de systemen en installaties na de ombouw wordt aangetoond. Tevens stelt opdrachtnemer een transitieplan op waarin in detail de impact van de ombouw van één of meerdere (deel)systemen en installaties wordt beschreven.

Voordat de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd, is goedkeuring noodzakelijk door de object c.q. systeem-beheerder (Regio/CIV) op de ombouwplannen en testplannen en door transitiemanagement op het transitieplan.

2.2 Concept transitieplan

Minimaal vier (4) weken voor uitvoering dient er een (concept) transitieplan te worden ingediend. Dan dient ook de (voorlopige) datum voor uitvoering van werkzaamheden bekend te zijn. Daarbij dienen de tijden en data uit het Handboek Transitiemanagement SWM in acht te worden genomen. Deze datum is voor aanmelding in de transitieagenda en kan op dat moment reeds uitsluitend geven over eventuele knelpunten t.o.v. andere reeds geplande werkzaamheden en of verkeerskundige activiteiten c.q. evenementen.

Indien nodig, dient door opdrachtnemer een toelichting te worden gegeven waarbij vertegenwoordigers van SWM aanwezig zijn. Deze toelichting vindt plaats op het object. De (hieruit) voortkomende opmerkingen etc. dienen te worden verwerkt en ter toetsing worden aangeboden in een nieuwe revisie van het transitieplan. Bij het indienen van dit transitieplan dient de uitvoerings datum definitief te zijn.

2.3 Definitief transitieplan

Het definitieve transitieplan waarin alle opmerkingen zijn verwerkt dient minimaal twee (2) weken voor uitvoering ter goedkeuring te worden aangeboden aan de transitiemanager. Indien niet alle opmerkingen volledig en of juist zijn verwerkt, dient opnieuw een definitief plan te worden ingediend.

2.4 Goedgekeurd transitieplan

Minimaal één (1) week voor uitvoering van de werkzaamheden dient het transitieplan te zijn goedgekeurd.

Het goedgekeurde transitieplan wordt, voorzien van een goedkeurings markering en handtekening van transitie management, teruggestuurd naar opdrachtnemer met een kopie aan de contactpersonen van:

- Opdrachtgever;
- Vaarwegbeheerder;
- Objectbeheerder;
- CIV
- Operationele afdeling SWM;

Objectbeheerder draagt zorg voor (de toestemming tot) het verlenen van de toegang tot de technische ruimte(n).

3 Richtlijnen

Voor het opstellen van transitieplannen dient gebruik gemaakt te worden van het template voor transitieplannen.

Indien voor een transitie onderdelen niet van belang zijn, kan worden volstaan met de aanduiding "NVT".

3.1 Voorblad

In het kader op het voorblad dienen de volgende gegevens te worden vermeld:

- Projectnaam (aanduiding van het project of wijziging);
- Documentcode (aanduiding van het transitieplan);
Transitienummer
- Versie, Status en Datum van het transitieplan;
- Opdrachtnemer (naam van de leverancier);
- Contactpersoon (opsteller van transitieplan);
- Telefoonnummer (telefoonnummer waarop opsteller bereikbaar is);
- Logo (indien gewenst logo uitvoerder en of opdrachtnemer).

Op het voorblad en in de voettekst dienen (nogmaals) projectnaam en een korte aanduiding van de transitie te worden vermeld. Bijvoorbeeld: "Renovatie Sluis-Stuwobjecten Nederrijn " of "MOBZ sluizen Terneuzen."

3.2 Inleiding

De inleiding dient inzicht te geven in de achtergrond van de transitie en een korte omschrijving van de uit te voeren werkzaamheden en de gewenste resultaten.

3.3 Systemen en installaties

De sectie geeft tevens een opsomming van de hardware, software of configuratie componenten van de systemen en installaties in de verkeerspost,bediencentrale of overige objecten. Per systeem en of installatie dienen op hoofdlijnen de wijzigingen te worden beschreven.

Voor elk systeem waarvan de software wordt gewijzigd, dient inzicht te worden gegeven in de uitkomsten van de FAT en of SAT en GAT, waaruit blijkt dat de gewenste functionaliteit is aangetoond. Deze sectie dient een opsomming te geven van de goedgekeurde FAT en of SAT en GAT documenten o.v.v. referentie, naam, versie en datum.

3.4 Impact

Transities hebben impact op de werking van systemen en installaties en de operationele processen in de verkeerspost, bediencentrale en overige objecten. Per transitie moet duidelijk zijn wat de gevolgen zijn voor de werkzaamheden van de verkeersleiders of operators en de doorstroming en veiligheid van het verkeer op de vaarweg.

3.4.1 *Verkeersbegeleiding*

Deze sectie beschrijft de impact van de werkzaamheden op de operationele werking van systemen en overige werkzaamheden in de verkeerspost, bediencentrale en overige objecten en langs de vaarweg.

Voorwaarde voor het in gebruik nemen van nieuwe en of aangepaste functionaliteit is dat de verkeersleiders of operators op de hoogte zijn van de nieuwe en of gewijzigde bediening voordat deze operationeel gemaakt kan worden. De opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het plannen, coördineren en uitvoeren van de instructies, opleidingen, trainingen en of oefeningen.

Het transitieplan moet o.a. inzicht geven in:

- Implementatie van nieuwe en of gewijzigde functionaliteit;
- Uitbreiding van bestaande functionaliteit;
- Nieuwe en wijziging van bestaande werkprocedures;
- Verlies van functionaliteit door uitval van systemen en of netwerken;
- Genereren van (valse) verkeerskundige en of technische meldingen;
- Tijdstip en tijdsduur van geplande uitval van systemen en of netwerken;
- Inzet van operationeel medewerkers t.b.v. tekst invoeren verkeersmaatregelen (, drip, etc.);
- Inzet van operators t.b.v. (lokale) bediening in objecten;
- Inzet van verkeersleiders t.b.v. verkeersbegeleiding;
- Inzet van operationeel medewerkers t.b.v. oefening, training en opleiding;
- Inzet van operationeel medewerkers t.b.v. ingebruikname nieuwe of gewijzigde systemen;
- Inzet van operationeel medewerkers t.b.v. plaatselijk toezicht en of verkeersbegeleiding

3.4.2 *Operationeel verkeer*

Deze sectie beschrijft de vaarwegaanpassingen inclusief de noodzakelijke verkeersmaatregelen (teksten op DRIP's, wrakkenpontons, etc.) en de wijzigingen in de verkeerskundige configuratie / werking van systemen.

Het transitieplan moet o.a. inzicht geven in:

- Nieuwe en wijziging van bestaande regelscenario's;
- Vaarwegwijzigingen inclusief fasering en verkeersmaatregelen;
- Tijdelijke voorzieningen om de geplande uitval van systemen te voorkomen;
- Inzet van operationeel medewerkers t.b.v. verkeersmaatregelen;
- Inzet van operationeel medewerkers t.b.v. verkeerskundige configuratie van systemen;
- Inzet van operationeel medewerkers t.b.v. afname nieuwe en of gewijzigde functionaliteit.

3.4.3 *Object- en technisch beheer*

De mate van betrokkenheid van SWM bij deze werkzaamheden hangt af van het object/systeem.

Deze sectie beschrijft de impact van de werkzaamheden op het beheer en onderhoud van objecten. Duidelijk moet zijn wat het serviceniveau en de storing procedure is tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Opdrachtnemer moet zelf afspraken maken met de Objectbeheerder of onderhoudsaannemer als ondersteuning bij de uitvoering gewenst is (of zelfs noodzakelijk ingeval van risico's met grote gevolgen voor doorstroming en veiligheid). Daarnaast dient het project de

wijzigingen op de Objecten af te stemmen met de (object)beheerder, assetmanager of wijzigingsmanager van de desbetreffende regio.

Voorwaarde voor overdracht van nieuwe en of gewijzigde systemen en installaties naar beheer is het beschikbaar zijn van o.a. handboeken, procedures voor het verhelpen van storingen, afspraken serviceniveaus, (voorlopige) tekeningen en documentatie en datasheets. Maximaal één maand na ingebruikname moeten de gereviseerde tekeningen en documentatie beschikbaar zijn.

Dit transitieplan moet o.a. inzicht geven in:

- Nieuwe en wijziging van bestaande onderhoudscontracten of ander SLA afspraken;
- Inzet van contractant t.b.v. ondersteuning tijdens uitvoering van de werkzaamheden;
- Inzet van contractant t.b.v. overdracht van nieuwe en of gewijzigde systemen naar beheer.

3.5 Uitvoering

Deze sectie geeft een opsomming van de ombouw c.q. installatieplannen o.v.v. referentie, naam, versie en datum waarin in detail de werkzaamheden aan de (deel)systemen en installaties inclusief backup en fallback procedure worden beschreven.

Randvoorwaarde is dat de uitgangssituatie moet worden hersteld als, om welke reden dan ook, op aangeven van de verkeersleider of operator de werkzaamheden moeten worden afgebroken. Ook als bij problemen of afwijkingen de werkzaamheden niet met succes of niet binnen de gestelde periode kunnen worden afgerond, moet de uitgangssituatie worden hersteld en de fallback procedure in gang gezet.

3.5.1 Nul (0) meting

Voor aanvang van de werkzaamheden wordt een nulmeting uitgevoerd. Deze sectie geeft een opsomming van de testplannen waarmee eenduidig de begin situatie en de operationele werking van systemen wordt vastgesteld.

Doel van de nul (0) metingen is met name het vaststellen van problemen in de uitgangssituatie en na te gaan in hoeverre tussentijdse wijzigingen in de (verkeerskundige) configuraties zijn doorgevoerd. Hiermee wordt voorkomen dat deze tussentijdse wijzigingen verloren gaan door installatie van de nieuwe versie. Als onderdeel van de nul (0) metingen moet het resource gebruik (cpu en geheugen) van de bestaande systemen en de netwerkbelasting van betrokken netwerkdiensten worden bepaald.

3.5.2 Ombouw c.q. installatie

Per systeem of installatie dient een opsomming te worden gegeven van de activiteiten met impact op de verkeerspost, bediencentrale of andere objecten . Per activiteit worden de datum en tijdstip van uitvoering gegeven en de geplande gevolgen voor de werking van systemen en of de operationele processen in de verkeerspost, bediencentrale of andere objecten..

Uitgangspunt is dat te allen tijde de veiligheid en (indien mogelijk) de doorstroming van het verkeer is geborgd.

Indien noodzakelijk worden van een activiteit de risico's beschreven met de gevolgen voor de bedrijfsvoering in de verkeerscentrale en de doorstroming en veiligheid van het verkeer en de bijbehorende beheersmaatregelen.

Bij beheersmaatregelen kan men denken aan:

- het teruggaan naar de oude situatie bij onvoorziene problemen;
- het paraat houden van operationele medewerkers voor het uitvoeren van regelscenario's;
- het (lokaal) bedienen van objecten en/of verkeersbegeleiding;
- het eventueel inzetten van vaartuigen

Voordat mag worden begonnen met de uitvoering van de werkzaamheden dient direct voorafgaande aan de start van de werkzaamheden toestemming te worden gevraagd aan de dienstdoende verkeersleider of operator. In geval van calamiteiten in het kader van verkeersveiligheid en of doorstroming en of in geval van bijzondere weersomstandigheden is de verkeersleider of operator bevoegd de werkzaamheden geen doorgang te laten vinden.

Tijdens de uitvoering dient de opdrachtnemer de verkeersleider of operator en de eventueel ingezette mobiel verkeersleider van RWS op de hoogte te houden van de stand van zaken mbt de voortgang van het werk. Eventuele uitloop etc. moet zo spoedig mogelijk gemeld worden i.v.m. eventuele extra inzet.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden in de Verkeerspost, bediencentrale of ander object dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van een brandmeld- en brandblus installatie met ruimte en of kastblussing op basis van chemische blusgassen.

Om onnodige blussing (en bijkomende kosten) te voorkomen, dienen de betrokken zones in de brandmeld installatie te worden veiliggesteld / uitgeschakeld. Dit kan alleen door de beheerder van de installatie.

Deze sectie beschrijft welke zones door de beheerder dienen te worden veiliggesteld.

Na afronding van de werkzaamheden dienen de zones die door de beheerder van de brandmeld installatie zijn veiliggesteld, weer te worden geactiveerd. Deze sectie geeft een opsomming van de zones. De coördinatie omtrent de in en uitschakeling van de betreffende zones berust bij de opdrachtnemer.

3.5.3 *Een (1) meting*

Na de uitvoering van de werkzaamheden worden testen uitgevoerd waarmee eenduidig wordt aangetoond dat de werkzaamheden juist en volledig zijn uitgevoerd en geen gevolgen hebben gehad voor de overige functionaliteit.

Deze sectie dient een opsomming te geven van de testen en of testplannen o.v.v. referentie, naam, versie en datum waarmee correcte werking van systemen en installaties wordt aangetoond.

Als onderdeel van de één (1) metingen moet ook het resource gebruik (cpu en geheugen) van de nieuwe en of gewijzigde systemen en de netwerkbelasting van betrokken netwerkdiensten worden bepaald. Hiermee wordt voorkomen dat de responsetijden afnemen doordat nieuwe en of gewijzigde systemen tegen de grenzen van de hardware aanlopen en of de beschikbare bandbreedte onvoldoende is voor een optimale werking van systemen.

3.5.4 *Ingebruikname*

Na afloop van werkzaamheden dient de correcte werking van de systemen en installaties te worden aangetoond in aanwezigheid van een medewerker van de afdeling Operationeel Verkeersmanagement aan de hand van de eerder genoemde testplannen. Deze sectie dient een overzicht te geven van de uit te voeren testen en of testplannen.

3.5.5 *Fallback*

Indien op aangeven van de verkeersleider of operator (bijv. ingeval van een calamiteit) of bij problemen of afwijkingen tijdens de testen de werkzaamheden, om welke reden dan ook, niet met succes of niet binnen de gestelde periode kunnen worden afgerond, moet de uitgangsituatie worden hersteld.

De fallback procedure dient in detail te worden beschreven in het ombouwplan van de systemen en of installaties waarop het transitieplan betrekking heeft. Na uitvoering van de fallback procedure dient te worden aangetoond dat de oorspronkelijke situatie volledig is hersteld. Deze sectie dient een opsomming te geven van de testen c.q. testplannen op basis waarvan de correcte werking van de systemen in oorspronkelijke situatie wordt aangetoond.

3.6 **Communicatie**

Deze sectie geeft een overzicht van de personen die betrokken zijn bij de uitvoering van werkzaamheden. Tevens moet inzichtelijk zijn hoe, in geval van storingen en calamiteiten, wordt geëscaleerd met bijbehorende reactietijden.